

Назва навчальної дисципліни	Компаративний дискурс сучасного зарубіжного літературознавства
Галузь знань	01Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Українська мова і література)
Кількість кредитів	3
Шифр навчальної дисципліни	Вибіркова
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Назарець Віталій Миколайович
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада викладача	доцент кафедри української мови і літератури та методик їх навчання, завідувач кафедри
Контактний телефон викладача	0502999249
Профайл викладача	https://kogpa.edu.ua/uk/golovna/struktura-akademii/humanitarno-teknologichnyi-fakultet/kafedra-ukrainskoi-filolohii-ta-suspilnykh-dystsyplin
E-mail викладача	azarets1@ukr.net
Розклад консультацій	Очні консультації
Час проведення	13.40 – 16.00
Місце проведення	40 ауд.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Компаративний дискурс сучасного зарубіжного літературознавства» належить до варіативних компонентів циклу професійної підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Зарубіжна література).

Предметом навчальної дисципліни «Компаративний дискурс сучасного зарубіжного літературознавства» є: компаративістика як галузь літературознавства, школи та напрями компаративних досліджень, українська літературна компаративістика, національні та індивідуально-авторські моделі інтерпретації та компаративного аналізу художніх текстів.

Метою навчальної дисципліни «Компаративний дискурс сучасного зарубіжного літературознавства» є поглиблення та узагальнення теоретичних літературознавчих знань, отриманих здобувачами під час вивчення історико-літературних дисциплін, підготовка їх до самостійної викладацької й дослідницької літературознавчої роботи.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Компаративний дискурс сучасного зарубіжного літературознавства» є:

- розширення на вищому теоретичному рівні уявлень про художній твір як системно організовану цілісність;
- ознайомлення з основними методологічними принципами, методами і прийомами тлумачення художнього тексту;
- опанування основами методики системно-цілісного аналізу як найбільш адекватного природі літературного твору;
- засвоєння технології аналізу твору в його родовій і жанровій специфіці;
- ознайомлення з основними досягненнями сучасної української та зарубіжної літературознавчої думки в царині розуміння, аналізу та інтерпретації літературно-художнього твору.

Навчальний контент

- Тема 1. Предмет, завдання та історичні етапи розвитку літературної компаративістики.
- Тема 2. Генетико-контактний підхід до вивчення літератури.
- Тема 3. Порівняльно-типологічний (зіставний) підхід до вивчення літератури.
- Тема 4. Тематичний рівень компаративістики.
- Тема 5. Компаративна генетика. Типологія літературних стилів.
- Тема 6. Концепція інтертекстуальності в сучасному літературознавстві.
- Тема 7. Культурологічна проблематика постколоніальних студій.
- Тема 8. Імагологія як галузь компаративістики.
- Тема 9. Розвиток української літературної компаративістики.

Формування програмних компетентностей

Викладання навчальної дисципліни «Компаративний дискурс сучасного зарубіжного літературознавства» спрямоване на формування у магістрантів відповідних професійних **компетентностей**:

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності.

Фахові

ФК 3. Здатність планувати та здійснювати власне наукове дослідження.

ФК 4. Здатність критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК 10. Здатність транслювати сучасні методи й технології навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, доступно транслювати їх у площину навчальних предметів української мови, української літератури та зарубіжної літератури з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 11. Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних

представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 12. Здатність практичного застосування знань з теорії літератури, орієнтування в літературному процесі від давнини до сучасності, здатність аналізувати й інтерпретувати літературні процеси, використовувати фахові знання, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Здатність здійснювати навчання та викладання української мови і літератури, зарубіжної літератури в ЗЗСО, ЗФПО, ЗВО на основі сучасних освітніх методик і технологій, а також принципів та практик європейських країн.

ПРН 5. Демонструвати знання категоріального апарату лінгвістики та літературознавства.

ПРН 7. Оволодіти різними видами аналізу художнього твору, вміти визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок тексту із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 13. Демонструвати уміння вибирати та класифікувати історичну та джерельну базу з метою розкриття її інформаційного потенціалу.

ПРН 14. Уміння застосовувати поглиблені знання з теорії та історії української мови, української та зарубіжної літератури для вирішення професійних завдань.

ПРН 15. Уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час тестового контролю заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Література

Базова:

Балакян А. Літературна теорія та компаративна література. *Слово і Час*. 2007. № 5. С.44-48.

Бровко О. Основи компаративістики: навч.-метод. посіб. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012. 214 с.

Будний В. Розгадка чарів Цирцеї: національні образи та стереотипи в освітленні літературної етноімагології. *Слово і Час*. 2007. № 3. -С.52-63.

Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство: підручник для студ. вищих навч. закл. Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. 430 с.

Галич О.А. Історія вітчизняного та світового літературознавства. Луганськ : ЛДПУ ім. Тараса Шевченка, 2000. 144 с.

Галич О.А. Вступ до літературознавства: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Луганськ: Видавництво ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. 288 с.

Галич О.А., Назарець В.М., Васильєв Є.М. Теорія літератури: підручник. Київ: Либідь. 2008. 488 с.

Гнатюк М. До проблеми теорії порівняльно-історичного літературознавства в Україні: (друга половина ХІХ - початок ХХ ст.: М. Драгоманов, І.Франко, О.Колесса). *V Конгрес Міжнар. асоціації українців: Літературознавство: Кн.1* / Упоряд. О.Мишанич. Чернівці: Рута, 2003. С.117-121.

Градовський А. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика. Черкаси: Брама, 2003. 292 с.

Грицик Л. Українська компаративістика. Донецьк : Юго-Восток, 2010. 299 с.

Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях. *Слово і Час*. 2002. № 2. С.26-30.

Гром'як Р. Літературознавча компаративістика та перекладознавство: дотичність, перетини, колізії. *Слово і Час*. 2002. № 8. С.49-58.

Гром'як Р. Орієнтації. Розмисли. Дискурси. 1997 – 2007. Тернопіль : Джура, 2007. 368 с.

Гурдуз А. Літературна компаративістика: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. 72 с.

Гурдуз А. Українська літературна компаративістика: етапи розвитку. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 6. С.90-98.

Жост Ф. Порівняльне літературознавство як філософія літератури. Нариси з порівняльного літературознавства. *Слово і Час*. 2007. № 5. С.30-44.

Кшевецький В. Порівняльне літературознавство : Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Зволейко Д.Г., 2012. 140 с.

Літературознавча компаративістика: Навч. посібник / Тернопіл. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка; Ред. Р.Т.Гром'як; Упоряд.: Р.Т.Гром'як, І.В.Папуша. Тернопіль, 2002. 334 с.

Літературознавча рецепція і компаративний дискурс / [за ред. Р. Гром'яка]. Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. 367 с.

Методології сучасної літературної компаративістики. Збірка наукових праць відділу компаративістики Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України / Ред. Сиваченко Г. М. - Київ : 2020. 633 с.

Міжнаціональні горизонти і компаративістичний дискурс сучасних літературознавчих студій: Монографія / Терноп. нац. пед. ун-т ім. В.Гнатюка; За ред. Р.Т.Гром'яка. Тернопіль: РВВ ТНПУ, 2005. 320 с.

Наливайко Д. Літературна імагологія: предмет і стратегії. *Теорія літератури й компаративістика*. Київ: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2006. С.91-103.

Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. Київ : Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2006. 347 с.

Назарець та ін. Зарубіжна література межі ХІХ-ХХ та ХХ століття: підручник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2023. 1357 с.

Національні варіанти літературної компаративістики / Національна академія наук України; Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка; Д.С. Наливайко, Т.Н. Денисова, О.В. Дубініна та ін. Київ: Видавничий дім «Стилос», 2009. 750 с.

Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики. *Слово і Час*. 2002. № 3. С.58-67.

Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи : антологія / [ред. Д. Наливайко]. Київ : Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2009. 487 с.

Допоміжна:

Гетьманець М. Ф. Сучасний словник літературознавчих термінів. Харків: Ранок, 2003. 160 с.

Гром'як Р.Т. та ін. Літературознавчий словник-довідник. Київ: Академія, 2006. 751с.

Енциклопедія постмодернізму ; [за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора ; пер. з англ. В. Шовкун ; наук. ред. пер. О. Шевченко]. Київ : Вид-во С. Павличко „Основи”, 2003. 503 с.

Кузьменко В. І. Словник літературознавчих термінів. Київ: Український письменник, 2003. 230 с.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.

Літературознавство. Словник основних понять. / Пер. з нім. А.Цяпи. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 280 с.

Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. Т. 1. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 608 с.

Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. Т. 2. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 624 с.